

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΠΡΟΦΥΛΛΙΔΗ

Πολιτικοί περιορισμένης νομιμοποίησης

Η πολιτική, η διαχείριση δηλαδή ζητημάτων που αφορούν τους άλλους ως άτομα και την κοινωνία ως σύνολο, έχει πολλά επίπεδα άσκησης: την καθημερινή διαχείριση, τη μεταρρύθμιση, τη δημιουργία οράματος και συλλογικής συνείδησης. Οι πολιτικοί θεωρούν ότι μοναδικό και αποκλειστικό στοιχείο νομιμοποίησης της εξουσίας τους είναι οι ανά τετραετία εκλογές, συχνά μέσα από μία εικονική πραγματικότητα. Μιλούν εξ ονόματος των άλλων, χωρίς να τους ρωτούν.

Ο εγκλεισμός των πολιτικών σε έναν μικρόκοσμο, πολύ απόμακρο από την κοινωνία, είναι εμφανής στην εκφορά του πολιτικού λόγου. Είναι είδος σε ανεπάρκεια ο πολιτικός που εκφράζεται με ακρίβεια, αποφασιστικότητα και συγκεκριμενοποίηση των προβλημάτων, απόδειξη ότι αφουγκράζεται και κατανοεί την κοινωνία, την καθημερινή αγωνία του ατόμου. Σε μεγαλύτερη ακόμη ανεπάρκεια είναι ο πολιτικός λόγος που ενσωματώνει και αναδεικνύει δράμα, αξίες, προοπτική.

Ενας εύκολος πειρασμός για τους πολιτικούς είναι η μετάθεση και η αναγωγή όλων των προβλημάτων σε οικονομικό επίπεδο. Έτσι απεκδύονται οι ίδιοι την όποια ευθύνη τους και δημιουργούν την ψευδαίσθηση στους πολίτες ότι οι μηχανισμοί της αγοράς θα λύσουν αυτόματα όλα τα προβλήματα της κοινωνίας. Δικαιολογούνται οι πολιτικοί ότι η βούλησή τους για μεταρρυθμίσεις αναστέλλεται ή παραπέμπεται στις καλές από την ανάγκη για νομιμοποιητική σταθερότητα και την πρακτική αδυναμία άσκησης εντός της ζώνης του ευρώ αυτοτελούς μακροοικονομικής πολιτικής. Κάτι τέτοιο είναι ως έναν βαθμό αληθές. Ωστόσο κάθε μεταρρύθμιση έχει κερδισμένους και χαμένους, συναντά αντιστάσεις και οδηγείται σε αδιέξοδο, όταν ο πολιτικός δεν επικοινωνεί με την κοινωνία.

Η ανυπαρξία διαλόγου συνεπάγεται πενία ιδεών και ρηξικέλευθων προτάσεων. Υπάρχει και εδώ η εύκολη λύση, που είναι η αντιγραφή κάποιου άλλου μοντέλου ανάπτυξης, που έγινε για άλλες οικονομικές δομές, άλλους ανθρώπους και άλλες συνθήκες.

Όσο ο πολιτικός δεν επικοινωνεί με τους πολίτες, διευρύνεται το χάσμα ανάμεσα στις επιθυμίες-απαιτήσεις των πολιτών και τη δυνατότητα ικανοποίησής τους. Και εδώ η εύκολη λύση για τους πολιτικούς είναι η διαστροφή των καταστάσεων, ο αυταρχισμός, η επιβολή. Το πολιτικό σύστημα θέλει τους ανθρώπους άβουλα υποχείρια, πόνια στις ορέξεις μιας πολιτικοοικονομικής ελίτ.

Είναι όμως εσχάτη πλάνη να παρερμηνεύουν οι πολιτικοί την ανοχή των πολιτών. Η απόσταση ανάμεσα στην ανοχή και την άρνηση είναι μικρή και δυσδιάκριτη.